

บทที่ 2

กรอบแนวคิดทางทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 กรอบแนวคิดทางทฤษฎี

2.1.1 แนวคิดในการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ

เดช กาญจนางกูร (2540) กล่าวว่า การวิเคราะห์โครงการใดๆก็ตาม จะต้องพิจารณาความเป็นไปได้ในหลายๆแง่มุม หรือในมิติต่างๆ ถึง 6 มิติด้วยกัน เพราะในแต่ละมิติจะต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก ซึ่งทั้ง 6 มิติคือ

1) มิติทางด้านเทคนิค (technical aspect) ซึ่งจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชนิดและปริมาณของปัจจัยการผลิตประเภทต่างๆที่จะเข้ามาใช้ในโครงการ และผลผลิตที่จะเกิดขึ้นของโครงการทั้งที่เป็นอยู่ในรูปของสินค้าและบริการที่แท้จริงเกิดขึ้น กลุ่มผู้ที่มีความชำนาญทางด้านเทคนิคต่างๆซึ่งมีความสำคัญที่จะตรวจสอบความสัมพันธ์ทางด้านเทคนิคต่างๆที่เป็นไปได้ของโครงการที่กำลังพัฒนา เช่น การตรวจสอบคุณภาพบุคลากร รูปแบบ ความพอเพียงของบุคลากร

2) มิติทางด้านสถาบันองค์กรและการจัดการ (institution organization managerial aspect) จะต้องมีการจัดลำดับขั้นการบังคับบัญชาหรือขั้นตอนการสั่งการที่ชัดเจน การให้อำนาจและความรับผิดชอบนั้นจะต้องมีส่วนร่วมสัมพันธ์เหมาะสมด้วย เป็นประเด็นของความสามารถในการจัดการที่ดี การบริหารด้านบุคลากร

3) มิติทางด้านสังคม (social aspect) ต้องมีการพิจารณาถึงผลกระทบต่อสังคมของโครงการที่จะก่อให้เกิดผลทางด้านใด เช่น ปัญหาสภาพแวดล้อม มลภาวะต่างๆ หรือผลต่อการกระจายรายได้ การจ้างงานในท้องถิ่น ในการดำเนินโครงการจะต้องคำนึงถึงผลกระทบย้อนกลับให้มันน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้

4) มิติทางการตลาด (marketing and commercial aspect) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการในเรื่องต่างๆทั้งทางการตลาดและผลผลิตที่ได้จากโครงการและการจัดการทางด้านปัจจัยการผลิต ต้องมีการวิเคราะห์ความพอเพียงของอุปสงค์ของตลาดเพื่อให้ผลผลิตของโครงการที่ผลิตได้สามารถขายได้หมดในระดับราคาที่ทำกำไร

5) มิติทางการเงิน (financial aspect) เป็นการวิเคราะห์ในเรื่องผลกระทบทางการเงิน ในด้านการลงทุน ผลตอบแทน และต้นทุนตลอดจนการเตรียมงบประมาณที่เหมาะสม ประสิทธิภาพด้านการเงิน ความคล่องตัวทางการเงิน และความน่าเชื่อถือ

6) มิติทางด้านเศรษฐกิจ (economic aspect) เป็นการพิจารณาว่าโครงการที่กำลังพิจารณานั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติมีส่วนร่วมอย่างไร หรือมีผลกระทบต่อโครงการมีขนาดมากพอและคุ้มกับการใช้ทรัพยากรที่หายากของสังคมหรือไม่

ในการศึกษาทั้ง 6 มิติดังกล่าวข้างต้น เป็นการวิเคราะห์ถึงกระแสการไหลทางการเงิน ทั้งทางด้านการลงทุน กระแสการใช้จ่ายและกระแสของรายรับ โดยอาศัยทฤษฎีการวิเคราะห์ ต้นทุนการผลิตเพื่อประมาณการถึงปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิต หรือต้นทุนการผลิต ทฤษฎีการตลาดเพื่อประมาณยอดขายและผลตอบแทน และใช้ทฤษฎีการเงินเป็นหลักในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินของโครงการ ทั้งนี้เพื่อวิเคราะห์หาผลตอบแทนของโครงการว่า คุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่อย่างไร

2.1.2 ทฤษฎีต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการผลิตในทางเศรษฐกิจ จำแนกออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ (เดช กาญจนางกูร, 2540)

1) ต้นทุนทางตรง (direct cost) เป็นต้นทุนที่มองเห็น ได้แก่ ต้นทุนที่ต้องจ่ายเป็นเงินสด หรือเป็นต้นทุนชัดเจน (explicit cost) เช่น ค่าจ้างแรงงาน ค่าซ่อมแซมเครื่องจักร ค่าวัตถุดิบ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น ต้นทุนทางตรงเหล่านี้ เมื่อมารวมเข้าด้วยกันแล้ว ยังไม่ถือว่าเป็นต้นทุนการผลิตทั้งหมด สำหรับต้นทุนทางตรงนี้ยังแบ่งเป็นต้นทุนส่วนปลีกย่อยได้อีก 2 ประเภท

ก. ต้นทุนคงที่ (fixed cost) เป็นต้นทุนที่ใช้ในการดำเนินงานผลิตสินค้าใดสินค้าหนึ่ง ก่อนจะทำการผลิตและเป็นต้นทุนที่ต้องจ่ายเป็นเงินสด เพื่อให้เกิดกระบวนการผลิตขึ้นมาในสินค้านั้นๆ เช่น ค่าเช่าที่ดิน ค่าเช่าโรงเรือน ค่าเช่าอุปกรณ์ เป็นต้น

ข. ต้นทุนผันแปร (variable cost) เป็นต้นทุนที่เกิดขึ้นอยู่ในระหว่างขบวนการผลิต ในการผลิตสินค้าใดๆก็ตาม ต้นทุนนี้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความต้องการที่จะผลิตสินค้าว่ามีปริมาณมากน้อยเพียงใด และจะใช้ปัจจัยมากน้อยอย่างไรเข้าไปในการผลิต เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าน้ำมัน ค่าซ่อมแซมโรงเรือน เป็นต้น

2) ต้นทุนทางอ้อม (indirect cost) เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิต ซึ่งไม่จ่ายเป็นเงินสดเพื่อสินค้าใดๆ ให้เกิดผลผลิตขึ้นมาและนำเข้าสู่ตลาดได้ ต้นทุนทางอ้อมนี้เป็นต้นทุนแอบแฝงอยู่ (implicit cost) เช่น ค่าแรงงานตัวผู้ประกอบการเอง หรือการใช้ที่อยู่อาศัยเป็นสถานที่ประกอบการในธุรกิจของตนเอง เป็นต้น

2.1.3 ทฤษฎีส่วนผสมทางการตลาด (Marketing mix)

เป็นตัวแปรทางการตลาดที่สามารถควบได้ 4 ตัวแปรซึ่งจำเป็นต้องนำมาใช้ร่วมกันเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดเป้าหมาย (target marketing) ให้ประสบความสำเร็จมากที่สุดซึ่งประกอบด้วย

1) ผลิตภัณฑ์ (product) หมายถึงสิ่งที่สามารถเสนอขายให้กับตลาด เพื่อเรียกร้องความสนใจความเป็นเจ้าของการใช้หรือเพื่อการบริโภค เป็นสิ่งที่สนองความจำเป็นและความจำเป็นและความต้องการของมนุษย์ได้ผลิตภัณฑ์ที่อาจเป็นสิ่งซึ่งจับต้องไม่ได้ ส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ประกอบด้วยตัวสินค้าและบริการ ตราสัญลักษณ์ คุณภาพ การบรรจุหีบห่อ การใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

2) ราคา (price) คือมูลค่าของสินค้าและบริการที่แสดงออกมาในรูปของจำนวนเงินโดยทั่วไปการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ทางด้านราคาเพื่อการแข่งขันในตลาดซึ่งนโยบายและกลยุทธ์จะเปลี่ยนแปลงตามการแข่งขันในตลาด ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ และวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

3) ช่องทางการจัดจำหน่าย (place) ช่องทางการจัดจำหน่ายเป็นกิจกรรมการนำผลิตภัณฑ์ที่กำหนดไว้ออกสู่ตลาดเป้าหมายในส่วนประสมนี้มีได้หมายถึงเฉพาะ สถานที่จำหน่ายอย่างเดียว แต่เป็นการพิจารณาว่าจะจำหน่ายอย่างเดียว ประกอบด้วย

- ช่องทางการจัดจำหน่าย (channel of distribution) คือกลุ่มของสถาบันหรือบุคคลทำหน้าที่หรือกิจกรรม อันจะนำเข้าผลิตภัณฑ์จากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภค หรือผู้ใช้

- กระจายตัวสินค้า (physical distribution) คือกิจกรรมทั้งสิ้นที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายตัวสินค้าที่มีปริมาณถูกต้อง ไปยังสถานที่ที่ต้องการและเวลาที่เหมาะสม

4) การส่งเสริมการตลาด (promotion) คือการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้จัดจำหน่ายและตลาดเป้าหมายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์ที่แจ้งข่าวสารหรือชักจูงให้เกิดทัศนคติและพฤติกรรมที่ซื้อ การส่งเสริมทางการตลาดอาจทำได้ 4 แบบด้วยกัน ซึ่งเรียกว่า ส่วนประสมการส่งเสริมการตลาด (promotion mix) หรือส่วนประสมในการติดต่อสื่อสาร (communication mix) ซึ่งประกอบด้วย

- การโฆษณา (advertising) เป็นการติดต่อสื่อสารแบบไม่ใช้บุคคลโดยผ่านสื่อต่างๆ และต้องเสียค่าใช้จ่ายในการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ป้ายโฆษณา

- การขายโดยให้บุคคล (personal selling) เป็นการติดต่อสื่อสารทางตรงแบบเผชิญหน้าระหว่างผู้ขายและลูกค้าที่มีอำนาจซื้อซึ่งเป็นการขายโดยใช้พนักงานขาย

- การส่งเสริมการขาย (sale promotion) เป็นกิจการทางการตลาดที่นอกเหนือจากการขายโดยใช้บุคลากรโฆษณาและประชาสัมพันธ์ที่ช่วยกระตุ้นผู้บริโภคและมีประสิทธิภาพของผู้ขาย

- การให้ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ (publicity and relation) การให้ข่าวเป็นทางเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวสินค้าหรือบริการแบบไม่ใช้บุคคล ส่วนการประชาสัมพันธ์เป็นความพยายามที่ได้จัดเตรียมไว้ขององค์กร เพื่อชักจูงกลุ่มสาธารณะให้เกิดความคิดเห็น หรือทัศนคติที่ดีต่อองค์กร

2.1.4 การวิเคราะห์ทางการเงิน (Financial analysis)

เสถียร ศรีบุญเรือง (2542) กล่าวถึงการวิเคราะห์ทางการเงินว่าเป็นการประเมินค่าของโครงการ โดยเป็นการเปรียบเทียบผลประโยชน์หรือผลตอบแทน และต้นทุนของโครงการ ซึ่งผลประโยชน์และต้นทุนของโครงการจะเกิดขึ้นในระยะเวลาต่างๆ กัน ตลอดอายุของโครงการ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการปรับค่าของเวลาของโครงการเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่ได้รับและต้นทุนที่เสียไปในเวลาที่ต่างกัน ให้เป็นค่าของผลประโยชน์และต้นทุนในเวลาเดียวกัน คือเวลาปัจจุบันเสียก่อน แล้วจึงสามารถทำการเปรียบเทียบกันได้อย่างถูกต้องแน่นอนและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ในการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินครั้งนี้ จะเป็นการวิเคราะห์ถึงการหมุนเวียนของกระแสเงินสดต่างๆ ของโครงการ อันประกอบด้วยกระแสเงินสดรับ กระแสเงินสดจ่าย และกระแสเงินสดสุทธิ เพื่อวิเคราะห์ว่าโครงการที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ จะให้ผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่ ซึ่งจะอาศัยเกณฑ์ในการตัดสินใจดังนี้

1) ระยะเวลาคืนทุน (pay back period) การคำนวณระยะเวลาคืนทุนหรือจำนวนปีในการดำเนินการซึ่งจะทำให้มูลค่าการลงทุนสะสม (อย่างน้อยสุด) เท่ากับมูลค่าตอบแทนเงินสดสุทธิสะสม หรืออาจกล่าวได้ว่า ระยะเวลาคืนทุน คือ จำนวนปีในการดำเนินงาน ซึ่งทำให้ผลกำไรที่ได้รับในแต่ละปีรวมกันแล้ว มีค่าเท่ากับจำนวน เงินลงทุนเริ่มแรก ซึ่งผลกำไรในที่นี้คือ กำไรสุทธิหลังหักภาษี + ดอกเบี้ย + ค่าเสื่อมราคา ซึ่งระยะเวลาคืนทุนสามารถคำนวณได้จาก

$$\text{ระยะเวลาคืนทุน} = \frac{\text{เงินลงทุนเริ่มแรก}}{\text{ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต่อปี}}$$

2) ผลรวมมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (net present value : NPV)

ผลรวมมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ หมายถึงผลรวมสุทธิของมูลค่าปัจจุบันของกระแสรายวันหรือผลตอบแทนและกระแสรายจ่าย หรือต้นทุนที่เกิดขึ้นตลอดช่วงอายุของโครงการ โดยการคิดลดด้วยอัตราส่วนลด ซึ่งสามารถคำนวณได้ตามสูตรดังนี้

$$NPV = \sum_{t=0}^n \left(\frac{R_t - C_t}{(1+i)^t} \right)$$

NPV = มูลค่าปัจจุบันของโครงการ

R_t = ผลตอบแทนปีที่ t

C_t = เงินลงทุนสุทธิของโครงการในปีที่ t

i = อัตราส่วนลด

t = ปีของโครงการ คือปีที่ 0, 1, 2, 3, , n

n = อายุของโครงการ

ปีที่ 0 คือปีที่มีการลงทุนเริ่มแรก (initial investment)

3) อัตราผลตอบแทนภายใน (internal rate of return : IRR) อัตราส่วนลดที่

จะทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนที่จะได้รับในอนาคตเท่ากับมูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุนสุทธิของโครงการนั้นพอดี หรือเป็นการพิจารณาว่าอัตราส่วนลดตัวไหนที่จะทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าเป็นศูนย์ เกณฑ์ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับการหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ จะต่างกันตรงที่เปลี่ยนจากอัตราดอกเบี้ย ใน NPV มาเป็นส่วนลด (i) ใน IRR เท่านั้น

การหาค่า IRR เริ่มจากการหักผลตอบแทนออกด้วยค่าใช้จ่ายเป็นปีๆ ไปตลอดอายุโครงการ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลตอบแทนสุทธิในแต่ละปี หลังจากนั้นก็หาอัตราส่วนลดที่จะทำให้ผลรวมมูลค่าปัจจุบันสุทธิของผลตอบแทนสุทธิตรวมกันแล้วมีค่าเป็น 0 โดยสามารถหาได้ด้วยการทดลองแทนค่า (trial and error) หรือ วิธีเทียบบัญญัติไตรยางศ์

$$IRR, \sum_{t=0}^n \left(\frac{(R_t - C_t)}{(1+i)^t} \right) = 0$$

IRR = อัตราผลตอบแทนภายใน

R_t = ผลตอบแทนปีที่ t

C_t = เงินลงทุนสุทธิของโครงการในปีที่ t

i, IRR = อัตราส่วนลดหรืออัตราดอกเบี้ย

t = ปีของโครงการ คือปีที่ 0, 1, 2, 3, ..., n

n = อายุของโครงการ

ปีที่ 0 คือปีที่มีการลงทุนเริ่มแรก

ในการตัดสินใจนั้น เมื่อได้ IRR มาแล้วก็นำไปเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ย ถ้า IRR ที่ได้สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยจะเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า ถ้าค่า IRR ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยจะเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า

4) อัตราส่วนรายได้ต่อต้นทุน (benefit cost ratio : B/C ratio) เกณฑ์นี้แสดงถึงอัตราส่วนระหว่างมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนกับมูลค่าปัจจุบันของค่าใช้จ่ายตลอดอายุโครงการ ค่าใช้จ่ายในที่นี้คือ ค่าใช้จ่ายทางด้านทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและบำรุงรักษา นั่นก็คือ ค่าใช้จ่ายที่ไม่มีการแบ่งแยกว่าเป็นค่าใช้จ่ายประเภทใดซึ่งจะเป็นการวัดทางด้านต้นทุนของโครงการนั่นเอง แต่รายได้ของโครงการ คือ ผลประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อมีโครงการนั้นเกิดขึ้น การวัดรายได้ต่อต้นทุนของโครงการลงทุนของหน่วยธุรกิจ ส่วนใหญ่จะเป็นการวัดรายได้ต่อต้นทุนที่เกิดขึ้นโดยตรงกับหน่วยธุรกิจ เป็นการวัดผลทางด้านเศรษฐกิจโดยมิได้มีการนำเอาผลที่จะมีต่อทางด้านสังคมเข้าไปเกี่ยวข้อง การวัดรายได้และต้นทุนของหน่วยธุรกิจนั้นการตีค่าของรายได้และต้นทุนนั้น จะใช้ราคาตลาดเพียงอย่างเดียวมิได้ให้ราคาเงามาวิเคราะห์ประกอบด้วย

All rights reserved

$$B/C \text{ ratio} = \frac{\sum_{t=0}^n \left(\frac{R_t}{(1+i)^t} \right)}{\sum_{t=0}^n \left(\frac{C_t}{(1+i)^t} \right)}$$

R_t = ผลตอบแทนปีที่ t

C_t = เงินลงทุนสุทธิของโครงการในปีที่ t

i = อัตราส่วนลด

t = ปีของโครงการมีค่า 0, 1, 2, 3, , n

n = อายุของโครงการ

ปีที่ 0 คือปีที่มีการลงทุนเริ่มแรก

เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจ คือ เลือกโครงการต่างๆที่มีค่าอัตรารายได้ต่อต้นทุนเกินกว่า 1 ซึ่งหมายความว่า ผลตอบแทนที่ได้จากโครงการจะมีมากกว่าค่าใช้จ่ายที่เสียไป

5) การวิเคราะห์ความไหวตัว (sensitivity analysis) เนื่องจากการวิเคราะห์ผลตอบแทนต่อต้นทุนจะต้องคำนวณหาผลตอบแทนและต้นทุนในส่วนของผลตอบแทนนั้น ได้มาจากผลคูณของราคากับปริมาณผลผลิต ดังนั้นเมื่อราคาหรือปริมาณของผลผลิตเปลี่ยนแปลงก็จะมีผลทำให้รายได้รวมเปลี่ยนแปลง

การวิเคราะห์ความไหวตัวต่อเหตุเปลี่ยนแปลง จะเป็นการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยว่ามีผลกระทบต่อผลตอบแทนสุทธิของโครงการอย่างไร ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิเคราะห์ความไหวตัวต่อเหตุเปลี่ยนแปลงนั้น ทำให้ผู้ประเมินโครงการทราบว่าหากตัวแปรไม่เป็นไปตามที่ประมาณการ จะมีผลทำให้ผลตอบแทนสุทธิของโครงการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ซึ่งจะช่วยให้การประเมินโครงการมีประสิทธิภาพหรือมีความเที่ยงตรงกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ทรงศิริ เดชะบุญ (2540) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลตอบแทนทางการเงินของการลงทุนเฟรนไชส์ร้านคอนวีนีเยนสโตร์ เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการลงทุนเฟรนไชส์ร้านเซเว่น-อีเลฟเว่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการเก็บประวัติยอดขายของร้าน เซเว่น-อีเลฟเว่น ในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 20 สาขา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 ถึงปี พ.ศ.2539 โดยแบ่งเป็น 3

เขต เขตที่ 1 เป็นสาขาที่เปิดบริการในตำบลสุเทพ ตำบลช้างเผือก ตำบลศรีภูมิ ตำบลพระสิงห์ และตำบลป่าตัน เขตที่ 2 เป็นสาขาที่เปิดบริการในตำบลหายยา ตำบลช้างคลาน และตำบลช้างม่อย และเขตที่ 3 เป็นเขตที่เปิดบริการในตำบลวัดเกต ตำบลหนองป่าครั่ง ตำบลหนองหอย และอำเภออื่นๆ นอกเหนือจากอำเภอเมือง โดยนำประวัติยอดขายมาพยากรณ์ยอดขายในอนาคต 10 ปีข้างหน้าตามอายุสัญญาเฟรนไชส์ระหว่างปี พ.ศ.2540 ถึงปี พ.ศ.2549 โดยใช้วิธีถดถอยเชิงเส้นตรงอย่างง่าย (simple linear regression analysis) จากนั้นทำการวิเคราะห์หาค่าต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงิน โดยการคำนวณหาค่าอัตราส่วนผลตอบแทนต่อการลงทุน อัตราผลตอบแทนภายใน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ ระยะเวลาในการคืนทุน และวิเคราะห์ความไหวตัวในแต่ละเขต ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า ในเขตที่ 1 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อการลงทุน มีค่าเท่ากับ 1.18 อัตราผลตอบแทนภายใน เท่ากับร้อยละ 30.28 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ เท่ากับ 2,780,000 บาท และระยะเวลาคืนทุน 6 ปี 3 เดือน ในเขตที่ 2 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อการลงทุน มีค่าเท่ากับ 1.05 อัตราผลตอบแทนภายใน เท่ากับร้อยละ 19.01 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ เท่ากับ 1,658,000 บาท และระยะเวลาคืนทุน 8 ปี 5 เดือน ในเขตที่ 3 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อการลงทุน มีค่าเท่ากับ 0.88 อัตราผลตอบแทนภายใน เท่ากับร้อยละ 4.93 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ เท่ากับ 694,000 บาท และระยะเวลาคืนทุน 11 ปี สำหรับการวิเคราะห์ความไหวตัวของโครงการพบว่า เขตที่ 1 สามารถเพิ่มค่าใช้จ่ายได้ถึงร้อยละ 40.92 เขตที่ 2 สามารถเพิ่มค่าใช้จ่ายได้ถึงร้อยละ 10.22 และเขตที่ 3 ไม่เหมาะสมต่อการลงทุน สามารถสรุปได้ว่า เขตที่ 1 และเขตที่ 2 สามารถลงทุนได้ แต่มีความเสี่ยงค่อนข้างสูง ส่วนในเขตที่ 3 ไม่เหมาะสมกับการลงทุน

ปาน รัตนเรืองวัฒนา (2543) ศึกษาต้นทุน - ผลตอบแทน ของการปลูกส้มพันธุ์สายน้ำผึ้งในเขตอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นการศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่กำหนดการตัดสินใจในการลงทุนปลูกส้มสายน้ำผึ้ง ส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์ต้นทุน และผลตอบแทนของการลงทุนปลูกส้มพันธุ์สายน้ำผึ้ง ผลการศึกษาทางด้านปัจจัยพบว่า มีปัจจัยเพียง 5 ปัจจัยเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการลงทุนและผลตอบแทนของการลงทุนปลูกส้มพันธุ์สายน้ำผึ้ง ได้แก่ อายุของเกษตรกร การได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตร อัตราส่วนรายได้จากการปลูกไม้ผลต่อสินทรัพย์ทั้งหมด ราคาเปรียบเทียบของส้มพันธุ์สายน้ำผึ้ง เมื่อเทียบกับราคาผลไม้อื่นที่ปลูกในท้องถิ่น และสัดส่วนของเงินลงทุนของตนเองกับเงินกู้ยืม สำหรับการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการลงทุนปลูกส้มพันธุ์สายน้ำผึ้งนั้น ได้กำหนดรูปแบบสวนส้มที่ใช้วิเคราะห์ คือ เป็นสวนส้มขนาดพื้นที่ 30 ไร่ ผลการศึกษาพบว่าสวนส้มพันธุ์สายน้ำผึ้งจะมีอายุที่เหมาะสมในการใช้ผลผลิตเป็น

เวลา 15 ปี ซึ่งในปีต่อไป ส้มจะให้ผลผลิตที่ไม่คุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา เกษตรกรควร จะทำการปลูกทดแทนใหม่ ส่วนผลผลิตของส้ม จะเริ่มตั้งแต่ปีที่ 3 และผลผลิตจะเพิ่มเรื่อยๆ จนถึง ปีที่ 11 จากนั้นผลผลิตจะค่อยๆ ลดลงจนถึงปีที่ 15 ทางด้านต้นทุนและรายได้พบว่า ต้นทุนในการ ปลูกส้มจะสูงมากในปีแรก เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในหลายด้าน ประกอบด้วย ค่าใช้ในการลงทุน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทาง การเงินพบว่า การลงทุนโดยใช้อัตราคิดลด ร้อยละ 12 ก่อนกู้ยืมเงินและหลังกู้ยืมเงิน ผลปรากฏว่า ให้ผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน

ทัศนีย์ บุรณุปกรณ์ (2544) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน ทางการเงินของบริษัทเฟอร์นิเจอร์ไม้สักแห่งหนึ่ง ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาจาก ข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนในระหว่างปี พ.ศ. 2537-2543 ด้วยการวิเคราะห์ทางการเงินใน ภาพรวมของบริษัท กำหนดที่อัตราส่วนลดร้อยละ 10 ผลการศึกษาพบว่า ผลการวิเคราะห์ทาง การเงินในภาพรวมของบริษัท มีมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ เท่ากับ 135,416,919 บาท ผลตอบแทนภายในโครงการ เท่ากับร้อยละ 33.12 และอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน เท่ากับ 1.286 เท่า

มนต์ชัย เหมประภา (2544) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการ ลงทุนในโรงงานผลิตขนไก่ป่นในเขตภาคเหนือ โดยจากการศึกษาพบว่ามีความคุ้มค่า เพราะ โครงการนี้ให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เป็นบวก มีอัตราผลตอบแทนการลงทุนภายในโครงการ (IRR) สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาว และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อทุน (B/C Ratio) มากกว่า 1 ในการวิเคราะห์ความไหวตัวของโครงการแบ่งออกเป็น 2 กรณี คือกรณีที่สมมติให้รายได้ลดลง ร้อยละ 7 และต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 พบว่าโครงการยังมีความคุ้มค่าต่อการลงทุน กรณีที่สอง สมมติให้รายได้ลดลงร้อยละ 8 และต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 8 พบว่าโครงการยังไม่คุ้มค่าต่อการ ลงทุน

ยุพเรศ พึ่งแสง (2545) ทำการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินในการลงทุน ผลิตน้ำดื่ม เพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมในการลงทุนการผลิตน้ำดื่มของกิจการและเพื่อวิเคราะห์ ความไวในการเปลี่ยนแปลง เมื่อต้นทุนหรือผลตอบแทนมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง การศึกษาใช้วิธีการประมาณการผลตอบแทน หรือประมาณรายได้จากการขายน้ำดื่ม และรายได้ จากการขายเศษวัสดุเหลือใช้ โดยจะกำหนดประมาณการผลตอบแทนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 15 เปอร์เซ็นต์ จากยอดผลตอบแทนของปี พ.ศ.2544 และประมาณการต้นทุนจากค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินการโดยการกำหนดให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 5 เปอร์เซ็นต์ จากค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

ของปี พ.ศ.2544 ผลการศึกษาพบว่า โครงการมีความเหมาะสมต่อการลงทุน โดยมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ เท่ากับ 675,891,274.96 บาท อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ เท่ากับ 21 เปอร์เซ็นต์ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน เท่ากับ 1.41 และมีระยะเวลาคืนทุน เท่ากับ 4 ปี 11 เดือน เมื่อคิดอัตราส่วนลด ในอัตราร้อยละ 10 จากการวิเคราะห์ความไวในการเปลี่ยนแปลง พบว่ามีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ มากกว่าศูนย์และอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน มากกว่าหนึ่ง จากการศึกษาทำให้ทราบว่าโครงการดังกล่าวมีความคุ้มค่าต่อการลงทุน

ประเสริฐ หาญศุภลักษณ์ (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของโรงงานคอนกรีตผสมเสร็จแห่งหนึ่งในอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ซึ่งวิเคราะห์เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการลงทุนในโครงการ โดยใช้การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงิน ผลการศึกษาพบว่า โรงงานคอนกรีตผสมเสร็จมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการลงทุน กล่าวคือมีมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ เท่ากับ 39,539,548 บาท อัตราผลตอบแทนภายใน เท่ากับ 30.11% อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน เท่ากับ 1.10 และมีระยะเวลาคืนทุน 1 ปี 7 เดือน 13 วัน